

Prva andragora: mini simpozijum aktuelnih istraživanja u andragogiji

Godina obeležavanja 45 godina od osnivanja Studijske grupe za andragogiju na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu ispunjena je bogatim nizom događaja koji slave kontinuiran razvoj studija na svim nivoima. Jedan od njih je i prva ANDRAGORA, zamišljena kao mini simpozijum posvećen aktuelnim istraživanjima u andragogiji, održana 29. maja 2024. godine.

Zašto „zamišljena“? Od početne ideje da okupi mlade istraživače, doktorande na Studijskoj grupi za andragogiju, da razgovaraju o svojim aktuelnim istraživanjima, idejama, zabrinutostima, otvorenim pitanjima, nedoumicama, ANDRAGORA je okupila istraživače ne samo iz različitih oblasti andragogije, već i pedagogije, sociologije, psihologije, a pored doktoranada – i nastavnike sa drugih fakulteta, naučne saradnike i istraživače sa različitih instituta, praktičare, sa svojim završenim istraživanjima, aktuelnim istraživanjima, istraživačkim idejama. Naziv događaja – ANDRAGORA, predstavlja svojevrsni neologizam u kom se starogrčka imenica *čovjek* (aner, andros [ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ]) pridružuje fonološkom preplitanju glagola *voditi, usmeravati* (ago [ἄγω]), asocirajući na poreklo naziva andragogije kao nauke i imenice (agora, agoras [ἀγορά, ἀγορᾶς, ἡ]) koja označava *skup, sabranje*, ali i *javni prostor*, te nas daljom fonološko-semantičkom igrom sa tri pojma, vodi ka *skupu andragoga*. Namera nam je i bila da se i samim nazivom mini simpozijum doživi kao polje susreta istraživača i istraživačica na kom će prezentovanje aktuelnih, empirijskih, kvalitativnih i kvantitativnih studija u oblasti andragogije otvarati dalja pitanja povezana sa obrazovanjem odraslih. Očigledno je već naziv događaja pozivao na dijalog i razmenu, tako da smo na prvoj ANDRAGORI razgovarali o raznovrsnim istraživanjima. Upravo nas je ta raznovrsnost, koje je ANDRAGORA okupila, uverila u to da sa okupljanjima ovakvog senzibiliteta treba nastaviti, jer doprinose onome što i jeste bilo nadanje organizatora ANDRAGORE – da će biti prostor za osnaživanje i podršku različitim istraživanjima kroz

razmenu saveta, uključivanje zainteresovanih autora i autorki, prostor razgovora u neformalnoj i ohrabrujućoj atmosferi.

Skup je otvorio Aleksandar Bulajić, ističući da je neformalnost i fluidnost ANDRAGORE zamišljena kao podsticaj sakupljanja ljudi oko ideja i istraživanja kao dimenzije naučnog saznavanja koja se može širiti i van već ustaljenih i ustanovljenih akademskih formi i njihovih granica. Prvu ANDRAGORU započeli smo razgovorom o *Istraživačkim inicijativama za javnu upravu: Inovacijama i rezultatima istraživanja Nacionalne akademije za javnu upravu*, koje je predstavila Snežana Abramović, rukovodilac Istraživačkog centra Nacionalne akademije za javnu upravu. Naučna saradnica Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja Sanja Petkovska predstavila je *Analizu koncepta i kurikuluma građanskog obrazovanja* uz najavu svog budućeg rada na temu disciplinarnog utemeljenja nauka o obrazovanju. O *Razvoju Vojne andragogije u Srbiji*, ali i planiranim istraživanjima u narednom periodu, razgovor je vodila Jasmina Milošević Stolić, docent na Vojnoj akademiji Univerziteta odbrane u Beogradu. Doktorandi Studijske grupe za pedagogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Marija Šarančić i Ivana Pantić su zajedno sa svojim mentorom, docentom na istoj Grupi Mirjanom Senić Ružić, pozvale na dijalog o svom istraživanju *Digitalno roditeljstvo: Razvijanje digitalne pismenosti u porodičnom kontekstu*. Razgovor o projektu *DI-MARC: Digitalne kompetencije osoba sa fizičkim invaliditetom* vodila je Ljiljana Marković, koordinator za regionalni razvoj Regionalne agencije za razvoj i evropske integracije Beograd. Sa rezultatima istraživanja *Uticaj nastavnih metoda na efektivnost, kognitivnu efikasnost i transfer učenja odraslih*, realizovanog u okviru master akademskih studija andragogije, upoznao nas je Mirko Jevtić. Svoje ideje, pitanja, zamisli u vezi sa istraživanjem *Orijentalizam u srpskim putopisima i dekolonijalnost znanja* na ANDRAGORI je podelio Nebojša Đorđević, doktorand na Studijskoj grupi za sociologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Vrata prve ANDRAGORE pritvorili smo prezentacijom rezultata istraživanja *Bazične ljudske vrednosti, Dispozicije za kritičko mišljenje i medijska pismenost kao prediktori poverenja u javne institucije u Srbiji tokom pandemije COVID-19*, realizovanog od strane istraživačkog tima kojeg čine docenti Studijske grupe za andragogiju Aleksandar Bulajić, Nikola Koruga i Tamara Nikolić, kao i Cristoph Ghiel. Studenti prve godine andragogije su svojim *Galerijskim predstavljanjem vizuelnih eseja* oplemenili ANDRAGORIN prostor i na sebi svojstven način naglasili željeni senzibilitet ANDRAGORE. Organizacioni tim skupa su činili docenti/kinje Zorica Milošević, Mirjana Senić Ružić i Aleksandar Bulajić sa Odeljenja za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, andragoškinja Marijana Dražić iz Centra za međunarodnu

saradnju i odnose sa javnošću Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i doktorandkinja andragogije Natalija Gojak.

Andragogija kroz svoje studijske planove, naučna istraživanja, publikacije, naučne organizacije i andragozi kroz svoj profesionalni individualni i timski rad, rad strukovnog udruženja, dopunjavaju mozaik holističkog pristupa fenomenu učenja i obrazovanja i njegovom značenju i značaju u čovekovom životu. ANDRAGORA se tom „skupu“ priključila sa osnovnim ciljem da promoviše aktuelna istraživanja u obrazovanju odraslih i dalje unapredi rad i identitet andragoga kao, ne samo teoretičara i praktičara, već i istraživačke zajednice. Takav pristup koncipiranju skupa je odraz prihvatanja filozofije doživotnog učenja, u kojoj je obrazovanje odraslih deo integrisanog kontinuuma učenja i obrazovanja, a ne dodatak formalnom obrazovanju ili građenje sistema neformalnog obrazovanja, one filozofije u kojoj je obrazovanje odraslih više pitanje kvaliteta, a ne forme obrazovanja. Takvo razumevanje ANDRAGORE čulo se i na samom mini simpozijumu – Snežana Medić, redovni profesor u penziji Filozofskog fakulteta u Beogradu, na samom početku skupa je rekla: „Došla sam zbog naziva – ANDRAGORA. Najzad „ne delimo“ čoveka, najzad ga posmatramo u njegovoj sveukupnosti. Nadam se da će nas u ovom jednom danu, sa predviđenim temama za razgovor, ANDRAGORA podsetiti i na taj i takav način posmatranja odraslog čoveka, njegovog obrazovanja i učenja.“

Aleksandar Bulajić i Zorica Milošević